

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	10-03-2017
Šifra:	010-0717-1043
Povezava:	002-0717-1
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Krajca:	

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-56/2017/6
Datum: 8. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-102/2 z dne 1. 2. 2017

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

- Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi z digitalno pismenostjo, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 125. redni seji dne 8. 3. 2017.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Številka: 00104-56/2017/5

Datum: 8. 3. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi z digitalno pismenostjo

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Franc Breznik je na Vlado Republike Slovenije naslovil vprašanje v zvezi z digitalno pismenostjo:

Na Fletcher School z ameriške univerze Tufts že od leta 2008 spremljajo indeks digitalizacije na ravni držav (Digital Evolution Index – DEI), in sicer na podlagi nagnjenosti potrošnikov k uporabi digitalne tehnologije, dostopnosti digitalnih vsebin, razvitosti infrastrukture, institucionalnega okolja in inovativnosti v družbi. V raziskavo je vključenih 50 držav, med njimi tudi Slovenija. Ocenjuje se trenutno stanje in tudi napredek oziroma napredovanje. DEI kaže, da so tako glede stanja kot tudi glede napredka v prednosti azijske države, izmed evropskih držav pa so se najbolje odrezale skandinavske. Slovenija se je glede na trenutno stanje digitalizacije uvrstila na 28. mesto, glede na napredek pa šele na 38. mesto oziroma med države, ki počasi nazadujejo. Na razvoj digitalizacije ima največji vpliv izobraževanje. Po mnenju prof. dr. Mojce Indihar Štembereger, predstojnice katedre za poslovno informatiko in logistiko na Ekonomski fakulteti ljubljanske univerze je izobraževanje za razvoj digitalizacije izredno pomembno, saj potrošniki, ki niso digitalno pismeni, ne morejo biti del digitalne družbe. Slovenija je na področju digitalnega izobraževanja na povprečju EU-28 ali pod njim. Naš šolski sistem ne posveča dovolj pozornosti digitalni pismenosti. Gre za osnovna znanja uporabe digitalne tehnologije, ki bi jih morali pridobiti že osnovnošolci, vendar še danes naletimo na študente, ki teh znanj nimajo. Ne gre samo za premalo ur, ki se jih v našem osnovnem in srednjem šolstvu nameni izobraževanju s področja informatike, ampak tudi za vsebine. Učence v gimnazijah se npr. uči programiranja v različnih programskih jezikih, čeprav ne znajo pravilno uporabljati urejevalnikov besedil, izpolnjevati spletnih obrazcev, uporabljati storitev e-uprave ali mobilnega bančništva.

S tem v zvezi poslanec na Vlado Republike Slovenije naslavlja naslednje vprašanje:

- **Kaj in kdaj bo vlada naredila za izboljšanje digitalnega izobraževanja v osnovnih in srednjih šolah?**

Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

Na razvoj digitalizacije celotne družbe ima velik vpliv izobraževanje, vendar ne le formalno, ampak tudi vse neformalne oblike, ki potekajo na vseh stebrih družbe (država, gospodarstvo in civilna družba). Zato smo tako na evropski in še posebej nacionalni ravni od leta 2014 spodbudili dejavnosti na vseh področjih. Vlada RS je tako nadgradila strategije in še bolj usmerjeno sofinancira projekte, kjer se celovito načrtujejo, izvajajo in po novem sistematično evalvirajo dejavnosti.

Na digitalizacijo je naš šolski sistem pripravljen, se odziva in jo tudi izvaja, saj dejavnosti potekajo celovito na vseh ravneh:

- odprti kurikuli za prečne/transverzalne/vsepredmetne vsebine, kot so reševanje problemov, digitalne kompetence, kritično mišljenje, bralna pismenost ipd.,
- nadgrajeno usposabljanje in podpora učiteljem (od leta 2009 naprej potekajo seminarji in didaktična podpora za šole v smislu pridobivanja pedagoških e-kompetenc učiteljev; pomembno je, da vsaj del usposabljanja poteka na daljavo v obliki sodelovanja in debate učiteljev ter ravnateljev),
- v letu 2015 je bilo zaključenih in na strokovnem svetu za splošno izobraževanje potrjenih 40 interaktivnih e-učbenikov,
- odprta je debata na ravni ministrstva in tudi med ministrstvi v obliki foruma državnih sekretarjev, kjer identificiramo možnosti za izmenjavo izkušenj odprtega izobraževanja in priložnosti za medsektorsko povezovanje ter promocijo dejavnosti doma in v tujini,
- prav tako Vlada RS na različne načine že več let spodbuja in promovira razvoj višjih kognitivnih dejavnosti mladih tudi s pomočjo programiranja in kodiranja ter algoritmičnega mišljenja, npr. spodbuda šolam in ostalim ustanovam ter posameznikom za sodelovanje v vsakoletnem Tednu programiranja: »Code week« in »Hour of code«, v obliki podpore tekmovanjem za mlade, dodatnem usposabljanju učiteljev predmetov na področju računalništva in informatike (npr. projekt Napoj, ki ga sofinancira tudi Google) itd.
- na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: ministrstvo) so v letu 2015 zaključili večletni projekt IR optika, s katerim so v sodelovanju z Arnesom za 754 zavodov s področja izobraževanja, znanosti in kulture vzpostavili širokopasovne optične povezave.

Na podlagi mednarodnih raziskav o ravni digitalizacije posamezne družbe (npr. ena izmed teh je omenjena v poslanskem vprašanju), pa tudi na podlagi vseh drugih (še bolj ali manj prepoznavnih) na področju stanja digitalnih kompetenc udeležencev v formalnem in neformalnem izobraževanju (npr. ICILS 2013 o digitalni pismenosti v 8. razredu OŠ, PIAAC 2013), na področju bralne, naravoslovne pismenosti, kritičnega mišljenja, reševanja problemov, vodenja ustanov ipd. (kot npr. PISA 2015, TIMMS 2015 itd.) je očitno, da so bile v zadnjih letih na posameznih področjih vseeno narejeni premiki, ki bodo mladim generacijam pomagali, da bosta Evropa in Slovenija zmanjšali zaostanek predvsem za azijskimi trgi. Zato so na ministrstvu spodbudili še dodatne aktivnosti na regionalnem, nacionalnem, evropskem in mednarodnem področju. Prav tako je treba odzivnost šolskega sistema še nadgraditi, tako v zadnjem letu potekajo dejavnosti oz. so doseženi naslednji rezultati:

- januarja 2016 so objavili Strateške usmeritve nadaljnega uvajanja IKT v slovenske vzgojno-izobraževalne zavode do leta 2020, kjer so izpostavljena tudi specialna znanja področju računalništva in informatike – programiranje, algoritmično mišljenje, ("computational thinking", kot se dogaja tudi v mednarodnem prostoru)
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/StrateskeUsmeritveNadaljnegaUvajanjaIKT1_2016.pdf,
- vzpostavili so forum državnih sekretarjev na temo odprtih učnih okolji, saj je za preskok potrebna izmenjava izkušenj, predvsem pa proaktivna vključitev vseh področij,
- aktivno sodelujejo pri iniciativi "bottom up" Opening up Slovenia, kjer so poleg odprtega izobraževanja v ospredju tudi inteligentne tehnologije (na tem področju imamo v Sloveniji dobre rezultate, ki so prepoznani v mednarodnem prostoru),
- Vlada RS bo soorganizirala in sofinancirala Svetovni UNESCO kongres o prosto dostopnih izobraževalnih virih, kar je priložnost, da predstavimo dejavnosti v Sloveniji in jih nato približno 180 držav po svetu (ki se bodo udeležile kongresa) skuša integrirati, prav tako pa v Sloveniji naredimo prostor za nadaljnjo skupno debato o možnostih globalnega razvoja. S tem bomo Slovenijo postavili na zemljevid sveta kot referenčno državo na področju odprtega izobraževanja, skušali pridobiti investitorje iz celotnega sveta (ne le Evropsko komisijo) in soustvarjati nadaljnje ukrepe in rezultate na področju digitalizacije družbe,
- na področju formalnega izobraževanja so konec leta 2016 in v začetku 2017 pripravili javne razpise, s katerimi bo zagotovljen celovit razvoj kompetenc mladih, ki jih potrebujejo za aktivno vključitev v družbo (ter tako zagotavljajo dodano vrednot) kot tudi na trg delovne sile. V vseh projektih je še posebej poudarjena celovita integracija ter razvoj možnosti in priložnosti, ki jih prinaša informacijska tehnologija (skupaj ca. 20 mio. EUR do leta 2020), prav tako pa so dodatna sredstva namenjena tudi specialnim skupinam (nadarjeni, socialno ogroženi, posebne potrebe) in njihovem celovitemu razvoju oz. integraciji v družbo (več kot 10 mio EUR do leta 2020). V okviru projektov se še posebej motivira in spodbuja vodstva šol in učitelje k nadgradnji in krepitvi povezovanja z okoljem (vsi deležniki: podjetja, društva in druge neprofitne organizacije itd.).

Komplementarno z omenjenimi razvojnimi dejavnostmi pa bodo potekala tudi usposabljanja za implementacijo dosedanjih razvitih in preizkušenih pristopov poučevanja in učenja (ca. 15 mio EUR do leta 2018). V okviru enega razpisa bo potekal tudi projekt, kjer je med drugim poudarek na razvoju konkretnih znanj s področja računalništva in informatike v smislu razvoja reševanja problemov in kritičnega mišljenja mladih (projekti bodo stekli predvidoma v mesecu februarju) ter tudi igrifikacije izobraževanja (»game based learning«),

- jeseni 2016 so na ministrstvu ustanovili delovno skupino, ki že pripravlja izhodišča za ustvarjanje pogojev za vključevanje vsebin računalništva in informatike na celotni vertikali šolstva (vrtci, osnovne in srednje šole). Pri tem sledijo najprodornejšim državam v svetu, za kar bodo potrebne tudi nadgradnje dosedanjih predpisov,
- tudi na druge načine promovirajo in sodelujejo v novih projektih, ki konkretno že nadgrajujejo specialna znanja programiranja učiteljev v srednjih in tudi osnovnih šolah (npr. projekt NAPOJ na Fakulteti za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani),
- pri tem sodelujejo tudi v mednarodnem prostoru in izmenjavi izkušenj,
- leta 2016 so pričeli z izvajanjem programa nadaljnje vzpostavitve IKT infrastrukture v vzgoji in izobraževanju, kjer bo Arnes kot investitor celovito izvajal tri med seboj povezane osnovne dejavnosti in tako vzgojno izobraževalnim zavodom omogočil izgradnjo brezžičnih omrežij, uporabo na novo razvitih e-storitev in e-vsebin ter jih opremil s sodobno IKT opremo.

Digitalna pismenost je predpogoj za vključevanje in sodelovanje v digitalni družbi ter za zmanjševanje digitalnega razslojevanja. Le digitalno pismeni državljani lahko v celoti digitalno komunicirajo, uporabljajo sodobne IKT, ustvarjajo nova znanja v različnih življenjskih okoliščinah, so inovativni in ustvarjalni pri uporabi IKT, poglobljeno razumevanje IKT pa jim omogoča spreminjanje in ustvarjanje novih tehnologij, rešitev in idej uporabe. Poglobljene digitalne veščine morajo biti zato čim bolj opredeljene in vključene v vse ravni izobraževalnega sistema.

Pri skrbi za dvig digitalnih kompetenc šolajoče se generacije pa država ne sme pozabiti tudi na izboljšanje digitalne pismenosti srednje in starejše generacije prebivalstva, saj bo Slovenija le tako lahko izkoristila vse prednosti modernih tehnologij in interneta, preprečila povečevanje digitalnega razslojevanja in hkrati poskrbela za čim lažjo digitalno transformacijo.

Na podlagi navedenega je pomembno, da tudi parlament obravnava omenjeno problematiko in smiselno bi bilo, da bi poleg dejavnosti vlade tudi poslanske skupine kot eno izmed prioritet obravnavale in podprle tudi to. Morda se bi s skupnimi moči lahko lotili tudi novega šolskega tolarja, katerega cilj bi bila nadgradnja kompetence mladih in starejših na področju razvoja Slovenije kot konkurenčne in referenčne države na tem področju.

Prav tako pa je tudi pomembno, da vsi strokovnjaki, ki se zavedajo potrebe po nadaljnji nadgradnji dejavnosti, tudi na svojem področju celovito prispevajo. Zagotovo je pri tem opozarjanje na zaostanek prvi korak, potrebno pa je narediti tudi ostale korake.